

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์การออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยนั้น เท่าที่ผ่านมาส่วนใหญ่ จะใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยกับระบบเสียงภาษาอังกฤษ แล้ววิเคราะห์ทำนายข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และถือว่าข้อผิดพลาดนั้นเป็นปัญหาในการออกเสียง ซึ่งพอจะสรุปผลการวิเคราะห์ของแต่ละคนได้ดังนี้

พงษ์ศรี เลชะวิฑณะกับคณะ ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาอังกฤษภายใต้โครงการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาของมหาวิทยาลัยมิชิแกน โดยศึกษาทั้งด้านระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ในเรื่องของระบบเสียง พงษ์ศรีกับคณะพบว่า ส่วนที่เป็นลักษณะพิเศษของระบบเสียงภาษาอังกฤษ เช่น เสียงเน้น และระดับเสียงสูงต่ำ เป็นส่วนที่มีปัญหามากที่สุด แต่ส่วนที่มีลักษณะสามัญ คือ เสียงสระ และเสียงพยัญชนะ จะเป็นปัญหาเฉพาะตอนเริ่มต้นเรียน ถ้าผู้เรียนได้รับการฝึกหัดพอ ก็สามารถผ่านพ้นปัญหานั้นไปได้^๑

ฟุ้งเฟื่อง เครือตราฐ ได้ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยกับระบบเสียงภาษาอังกฤษ แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปตรวจสอบกับการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยจำนวน ๒๐ คน และสรุปปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยไว้ดังนี้ คือ

(๑) เสียงสระภาษาอังกฤษไม่เป็นปัญหามากนักสำหรับคนไทย เพราะวาเสียงที่ออกผิดจะไม่ร้ายแรงถึงกับเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร เพียงแต่ฟังแปร่งหู

^๑ Pongsri Lekawatana, et. al., A Contrastive Study of English and Thai (Bangkok: The English Language Center, 1969), p. 9.

(๒) เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่อาจเป็นปัญหา แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ

ก. เสียงพยัญชนะที่ไม่ปรากฏในภาษาไทย ได้แก่ /v, e, ɝ, z, s, z, c, j/ คนไทยอาจใช้เสียงในภาษาไทยที่มีลักษณะใกล้เคียงแทนเสียงเหล่านี้ ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นกลุ่มเสียงที่ยากที่สุดในการเรียนพูดภาษาอังกฤษ

ข. เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่มีในภาษาไทย แต่วิธีออกเสียงต่างกันเล็กน้อย ได้แก่ /l, r/ คนไทยมักออกเสียงแบบ /l, r/ ของภาษาไทย และยังใช้สองเสียงนี้สลับกัน ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาไม่ยิ่งหย่อนกว่ากลุ่มเสียงแรก

ค. เสียงพยัญชนะที่ปรากฏในทั้ง ๒ ภาษา ออกเสียงทำนองเดียวกัน แต่การปรากฏในตำแหน่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ได้แก่ /b, d, f, s, l, r, etc./ ซึ่งในภาษาอังกฤษปรากฏได้ทุกตำแหน่ง แต่ในภาษาไทยไม่เคยปรากฏเป็นเสียงท้ายคำ คนไทยอาจมีปัญหาการออกเสียงพยัญชนะเหล่านี้ในตำแหน่งท้ายคำ

(๓) ลักษณะเสียงพิเศษในภาษาอังกฤษเป็นปัญหาสำหรับคนไทย เสียงเหล่านี้ได้แก่ การเน้นเสียง ช่วงต่อของเสียง และระดับเสียงสูงต่ำ การที่คนไทยมีการเน้นเสียงที่พยางค์ท้ายคำเป็นปัญหามากในการพูดภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษไม่ค่อยมีเสียงเน้นที่พยางค์ท้าย และภาษาไทยยังใช้เสียงวรรณยุกต์ในพยางค์เดียว ๆ แทนที่จะเป็นกลุ่มตั้งการใช้เสียงสูงต่ำในภาษาอังกฤษ ลักษณะเหล่านี้มีผลให้เวลาพูดภาษาอังกฤษเสียงจะมีลักษณะขาดตอน เป็นท้วง ๆ^๑

มีวัน สิริวัฒน์ ได้ศึกษาปัญหาการใช้ทำนองเสียงในการพูดภาษาอังกฤษของคนไทย โดยเปรียบเทียบรูปแบบของการใช้ทำนองเสียงในภาษาอังกฤษกับระบบเสียง

^๑ Poongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Applications" (Ed. D. dissertation, Indiana University, Bloomington, 1960), pp. 109-110.

วรรณยุกต์ในภาษาไทย และพบว่า ในการพูดภาษาอังกฤษ คนไทยจะใช้ทำนองเสียงที่มีลักษณะชัดแจ้ง เป็นช่วง ๆ มีทั้งระดับเสียงสูงกับต่ำ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากอิทธิพลของลักษณะภาษาไทยที่เป็นพยางค์เดี่ยว นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับเสียงตก (falling contour) ในภาษาอังกฤษคล้ายกับเสียงวรรณยุกต์โทในภาษาไทย โดยเฉพาะในประโยคบอกเล่า ส่วนปัญหาการออกเสียงสูงต่ำของคนไทย ได้แก่ การเน้นเสียงมากเกินไป การใช้ระดับเสียงสูงผิดตำแหน่ง และการหยุดหลังคำเกือบทุกคำในพยางค์ยาว ๆ^๑

พรรณินี รุทราวณิชย์ เปรียบเทียบรูปแบบของการใช้ทำนองเสียงในประโยคภาษาอังกฤษกับในประโยคภาษาไทย และพบว่าระบบเสียงสูงต่ำในภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของระบบเสียงวรรณยุกต์ ทำให้การใช้ทำนองเสียงได้รูปแบบมา จากเสียงวรรณยุกต์ แต่ในภาษาอังกฤษเสียงวรรณยุกต์ไม่มีอิทธิพลต่อการออกเสียง จึงทำให้คนไทยที่พูดภาษาอังกฤษเกิดปัญหาการใช้ทำนองเสียง ปัญหาสำคัญได้แก่

- (๑) ปัญหาเกี่ยวกับระดับเสียงที่ใช้เมื่อถึงช่วงหยุด
- (๒) ปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบของทำนองเสียงในประโยค ซึ่งมีผลทำให้ความหมายต่างกันได้ ถ้าใช้ระดับเสียงต่างกัน
- (๓) ปัญหาการออกเสียงเน้นหนักในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ไม่ใช่พยางค์สุดท้ายของคำพูด^๒

^๑ Mewan Leerawatana, "Problems of English Intonation for Thai Speakers" (Master's Thesis, Georgetown University, 1962), pp. 3-4.

^๒ Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English"

(Ed. D. dissertation, Columbia University, 1965), pp. 160-161.

นฤมล กาญจนทัต ศึกษาข้อแตกต่างเกี่ยวกับการใช้ทำนองเสียงในการพูดภาษาอังกฤษของผู้พูดที่เป็นคนไทยและผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษาเอง แล้วจึงวิเคราะห์ว่า ข้อแตกต่างนี้มีความสัมพันธ์กับลักษณะเสียงพิเศษ (prosodic features) ในภาษาไทยอย่างไร โดยใช้วิธีอัดเสียงการอ่านข้อความและการสนทนาอย่างอิสระของคนไทย ๑๐ คน และเจ้าของภาษา ๕ คน ซึ่งเป็นเพศชายทั้ง ๒ กลุ่ม แล้ววิเคราะห์คำพูดโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์เสียงของคำพูด ผลปรากฏว่า การออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยต่างจากของเจ้าของภาษาหลายประการ และข้อแตกต่างบางประการสืบเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาแม่ ในเรื่องเกี่ยวกับจังหวะเสียง (rhythm) นฤมลพบว่า คนไทยมีแนวโน้มจะยึดเสียงแต่ละพยางค์ และแต่ละช่วงจังหวะ (rhythm unit) ยาวกว่าเจ้าของภาษา โดยเฉพาะเสียงท้ายพยางค์ เกี่ยวกับเรื่องการออกเสียงเน้น คนไทยใช้วิธียึดเสียงให้ยาวขึ้น หรือออกเสียงให้ดังขึ้น และมักเน้นหนักที่พยางค์แรกของคำ บางครั้งก็เน้นหนักที่คำขยาย หรือกริยา ส่วนเรื่องเกี่ยวกับช่วงสูงต่ำ (pitch range) คนไทยจะใช้ช่วงสูงต่ำแคบกว่าเจ้าของภาษา ในการใช้ทำนองเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับเสียงวรรณยุกต์ของไทยด้วย โดยคนไทยมักใช้วรรณยุกต์เสียงสามัญ เสียงโท และเสียงตรี นาน ๆ ครั้งจึงจะใช้เสียงเอก และไม่ค่อยใช้เสียงจัตวา^๑

บุญเปรี๊ยะ ประจันบริบาล ศึกษาปัญหาการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำภาษาอังกฤษของคนไทย โดยการบันทึกเสียงของนักศึกษาไทยในฮอนโนลูลูจำนวน ๕ คน ด้วยการให้กลุ่มคำอย่างอ่านออกเสียงคำ ๕๒๒ คำ ซึ่งทุกคำจะมีเสียงพยัญชนะควบกล้ำอยู่ ๑ หน่วยเสียง และหน่วยเสียงหนึ่ง ๆ จะปรากฏในคำ ๓ คำ ดังนั้นคำที่นำมาให้นักศึกษาออกเสียงจึงมีเสียงพยัญชนะควบกล้ำทั้งสิ้น ๑๙๔ หน่วยเสียง หลังจากบันทึกเสียงแล้ว จึงนำมาเปิดฟังหาข้อผิดที่เด่นชัด แล้วถ่ายถอดเสียงที่เบี่ยงเบนไปนั้นเป็นสัญลักษณ์

^๑Narumon Karnchanathat, "An Instrumental Study of Thai Speakers' English Intonation" (Doctoral dissertation, The University of Michigan, 1977), pp. 140-142.

ทางภาษาศาสตร์ ผลการศึกษาวิเคราะห์ สรุปได้ว่า

๑. เสียงควบกล้ำหลาย ๆ เสียงเป็นปัญหามากกว่าเสียงควบกล้ำเพียง ๒ เสียง
๒. เสียงควบกล้ำที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายคำ เป็นปัญหามากกว่าที่ปรากฏในตำแหน่งต้นคำ
๓. เสียงควบกล้ำต่อไปนี้ จัดว่าเป็นปัญหา ลำดับจากมากไปหาน้อย คือ
 - ก. เสียงควบกล้ำที่ประกอบด้วย /z/ และปรากฏในตำแหน่งท้ายคำ
เช่นในคำว่า shelves
 - ข. เสียงควบกล้ำที่ประกอบด้วย /s/ และปรากฏในตำแหน่งท้ายคำ
เช่นในคำว่า facts
 - ค. เสียงควบกล้ำที่ประกอบด้วย /d/ และปรากฏในตำแหน่งท้ายคำ
เช่นในคำว่า changed
 - ง. เสียงควบกล้ำที่ประกอบด้วย /t/ และปรากฏในตำแหน่งท้ายคำ
เช่นในคำว่า helped
 - จ. เสียงควบกล้ำที่ประกอบด้วย /w/ และปรากฏในตำแหน่งต้นคำ
เช่นในคำว่า dwell
 - ฉ. เสียงควบกล้ำที่ประกอบด้วย /l/ และปรากฏในตำแหน่งต้นคำ
เช่นในคำว่า glass

การวิเคราะห์ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของงานวิจัยข้างต้นนี้ ส่วนใหญ่ ยึดหลักเกณฑ์ว่า เสียงที่เป็นปัญหามีสาเหตุมาจากการแทรกแซงของภาษาแม่ คนไทยจะ ใช้เสียงภาษาไทยแทนเสียงภาษาอังกฤษที่แตกต่างออกไปซึ่งสามารถอธิบายได้โดยการ

Boonpriab S. Frachanboribal, "A Study of the Difficulties of Thai Students in Pronouncing English Consonant Clusters" (Master's Thesis, The University of Hawaii, 1958), pp. 84-85.

วิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยกับระบบเสียงภาษาอังกฤษ ดังที่พุ่งเพื่อ
เครือข่าย กล่าวว่

... การวิเคราะห์ภาษาแต่ละภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการสอนภาษา และควร
จะต้องมีการเปรียบเทียบภาษาแม่ของผู้เรียนกับภาษาใหม่ จึงควรมีการวิเคราะห์
ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษอย่างละเอียด โดยพิจารณาความเหมือนกัน ความคล้าย
คลึงกัน และความแตกต่างกัน^๑

พรณี รุทรวณิช ให้ความเห็นท่านเองเคียงกันว่า "ครูที่จะสามารถเพิ่ม
พูนประสิทธิภาพในการสอนได้ จะต้องทราบปัญหาที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ... การเปรียบเทียบ
ภาษาแม่กับภาษาที่เรียน เป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษานี้ดังกล่าว"^๒

แต่ในปัจจุบันนักภาษาศาสตร์เริ่มรู้สึกว่า คุณค่าของการวิเคราะห์เปรียบเทียบ
ภาษามีความสำคัญในการสอนภาษาต่างประเทศน้อยลง ไม่ใช่เพราะวิธีวิเคราะห์นี้ถูก
คัดค้านโดยสิ้นเชิง แต่เพราะมีการวิเคราะห์แบบอื่นซึ่งใช้ประโยชน์ ได้เพิ่มขึ้นมา
ได้แก่การวิเคราะห์ข้อมืด^๓ การที่การวิเคราะห์ข้อมืดทางภาษาเริ่มได้รับความนิยมกัน
มาก อาจสืบเนื่องมาจากข้อค้นพบของนักวิจัยภาษาหลายคน ดังเช่น อูจีน บริเอร์
(Eugène Brière) พบว่า ข้อมืดที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ภาษาใหม่ มิได้เกิดจาก
อิทธิพลของภาษาแม่เสมอไป จึงเสนอแนะว่า ควรหาคำอธิบายอื่น ๆ มาช่วยในการ

^๑ Foongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative
Study of Phonology for Pedagogical Applications," p. 9.

^๒ Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai
That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English," p. 4.

^๓ Radmila Djordjevic, "Comparing L₁ and L₂: Implications
for Teaching," English Teaching Forum 11(March - May 1973): 16.

วิเคราะห์^๑ จี นิกเกิล (G. Nickel) พบว่าปัญหาที่เป็นผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาแม่กับภาษาที่เรียน ในความเป็นจริงแล้วอาจไม่เป็นปัญหาเลย^๒ และในทางกลับกัน เอส พี คอร์ดเกอร์ (S. P. Corder) ให้ข้อสังเกตว่า ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนบ่อย ๆ นั้น บางข้อไม่ปรากฏในคำทำนายของนักภาษาศาสตร์ที่วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษา^๓ เอส กราเชน และ พี พอน (S. Krashen and P. Pon) พบว่า ขบวนการเรียนรู้ภาษาใหม่จะเหมือนกับขบวนการเรียนรู้ภาษาแม่ ดังนั้นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนภาษาที่สองจะคล้ายคลึงกับข้อผิดพลาดของผู้เรียนภาษานั้นเป็นภาษาแม่^๔ และแจ็ก ซี ริชาร์ดส์ (Jack C. Richards) พบว่าข้อผิดพลาดทางภาษาแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ข้อผิดพลาดจากการปะปนระหว่างภาษา (Interlanguage error) เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ เพราะผู้เรียนไม่สามารถแยกภาษาแม่และภาษาที่เรียนออกจากกัน

๒. ข้อผิดพลาดจากความยากในตัวภาษาเอง (intralanguage error) ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีการนำกฎเกณฑ์ไปใช้ผิด ๆ หรือนำไปใช้อย่างไม่สมบูรณ์

^๑Eugene Briere, A Psycholinguistic Study of Phonological Interference. (The Hague: Mouton, 1968), p. 15.

^๒G. Nickel, "Problems of Learners' Difficulties in Foreign Language Acquisition," IRAL 11(September 1971) : 219-227.

^๓S. P. Corder, "The Significance of Learners' Errors," in Error Analysis, p. 19.

^๔S. Krashen and P. Pon, "An Error Analysis of an Advanced Learner of ESL," Working Papers on Bilingualism 7(March 1975) : 125-129.

๓. ข้อผิดพลาดจากการพัฒนาภาษาของผู้เรียน (developmental error) ซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะทั่วไปของการเรียนรู้ภาษา และความพยายามของผู้เรียนในการตั้งสมมติฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาที่กำลังเรียนตามประสบการณ์ที่มีอยู่^๑

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อาจกระทำได้ ๒ วิธี คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาซึ่งช่วยให้เข้าใจปัญหาต่าง ๆ ที่มีสาเหตุจากการแทรกแซงของภาษาแม่ และการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางภาษาซึ่งช่วยให้เข้าใจถึงปัญหา ทั้งที่เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่และที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น ความยากของภาษาที่เรียน หรือความผิดพลาดในการตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับภาษาขณะที่ผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้

งานวิจัยด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยที่ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาดจากการออกเสียงจริง ๆ นั้น เท่าที่ได้มีการวิจัยไปแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้กลุ่มตัวอย่างไม่เกิน ๑๐ คน และเท่าที่พบมีเพียงงานวิจัยของ นฤมล กาญจนพิศ ซึ่งวิเคราะห์เฉพาะด้านการออกเสียงสูงต่ำ กับงานวิจัยของบุญเป็รียบ ประจันบริบาล ซึ่งวิเคราะห์เฉพาะด้านการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ส่วนงานวิจัยอื่น ๆ นั้น ใช้วิธีวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษา จึงอาจกล่าวได้ว่า ยังไม่มีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดโดยแบ่งระบบการออกเสียงของผู้เรียนอย่างจริงจัง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์ระบบการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย โดยพยายามให้ครอบคลุมทั้งที่เป็นลักษณะสามัญ (segmental feature) และที่เป็นลักษณะพิเศษ (supra-segmental feature) แต่ยังคงพิจารณาผลการเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยกับระบบเสียงภาษาอังกฤษประกอบการวิเคราะห์ ทั้งนี้เพราะนักวิจัยภาษาถือว่า "การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษามีคุณค่าสูงสุดในการทำนายล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่จะเกิดกับผู้เรียนภาษาต่าง

^๑ Jack C. Richards, "A Non-Contrastive Approach to Error Analysis," in Error Analysis, pp. 172-188.

ประเทศในระดัปลี้ยง เมื่อเทียบกับระดัปลอื่น ๆ และระดัปลที่มีคุณค้ำต่ำสุด คีอระดัปล
ประโยค^๑

ศูนย์วิทยพัรพักร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ J. C. Richards, "A Non-Contrastive Approach to Error Analysis," p. 172.